

Til lovforslag nr. L 108. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 22. juni 1998

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension med flere love

(Særlig pensionsopsparing)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren og finansministeren, som disse har besvaret skriftligt. Et af udvalgets spørgsmål og finansministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Akademikernes Centralorganisation,
Dansk Forsikring og Pension og
Specialarbejderforbundet i Danmark (SiD)

Der er af arbejdsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Mindretallet har følgende kommentarer:

Regeringen har ikke over for mindretallet vist reel vilje til forhandlinger om pinsepakken, og det er dybt beklageligt. Et så vidtrækkende indgreb, som har økonomiske konsekvenser for så mange mennesker og virksomheder, bør gen-

nemføres med et bredt flertal og ikke det snævrere mulige flertal.

Mindretallet hæfter sig ved, at regeringen - både op til folketingsvalget og i forbindelse med EU-afstemningen - garanterede, at der ikke var behov for et stort indgreb over for det private forbrug. Regeringen fremhævede således ved flere lejligheder, at dansk økonomi var kernesund, og at alle andre meninger var udtryk for »grædekonementaltet«.

Mindretallet ønsker at fremme opsparingen i Danmark, men det skal ikke ske gennem en straffeaktion mod bil- og boligejerne, pensionsopsparerne og dansk erhvervsliv, da det ikke kan begrundes ud fra en analyse af de økonomiske nøgletal.

Der er ikke behov for et indgreb rettet entydigt mod det private forbrug i Danmark. Derimod er der behov for at standse den ukontrollerede vækst i det offentlige forbrug. Det er det offentlige og ikke det private forbrug, som er vokset langt mere, end regeringen har haft som målsætning. Pinsepakken er derfor rent og skært et ideologisk korstog mod det private forbrug.

Pinsepakken er et skridt i den forkerte retning. Trods regeringens løfter i regeringsgrundlaget om at sænke marginalsatten øges det skrå skateloft fra 58 til 59 pct. Hermed bliver det mindre attraktivt at være fleksibel med hensyn til arbejdstid, overtid, mobilitet m.v., og tilskyndelsen til at uddanne og videreuddanne sig mindskes. Danmark vil fortsat have verdens højeste skattetryk, og det vil stadig ikke være særlig at-

traktivt at komme i arbejde. I dag har hver femte dansker ingen eller næsten ingen tilskyndelse til at gå på arbejde frem for at være på f.eks. dagpenge. Det ændrer pinsepakken ikke på - tværtimod. Det bliver mindre attraktivt at finde et arbejde frem for at være på dagpenge.

Regeringen vil forbedre betalingsbalancen. Mindretallet kan tilslutte sig den målsætning, men er uenig i, hvordan dette nås. Regeringen går ensidigt efter en begrænsning af det private forbrug, som isoleret set vil mindske importen. Det offentlige forbrug skader også betalingsbalancen, men det er holdt ude af regeringens indgreb.

Samtidig forringes forholdene for danske virksomheder, da pinsepakken lægger yderligere økonomiske og administrative byrder på erhvervslivet. Det svækker konkurrenceevnen, og dermed taber danske virksomheder markedsandele, og eksporten svækkes.

Nedsættelsen af selskabsskatten er taget af bordet, men en række af forringelserne over for erhvervslivet er fortsat indeholdt i regeringens forlig med venstrefløj. Regeringen vil gennemføre finansieringen af selskabsskattelettelsen, men ikke selve lettelsen. Betalingsbalancen kan forbedres markant ved at forbedre erhvervslivets konkurrenceevne, men regeringen vælger desværre at gå den modsatte vej og pålægge erhvervslivet nye byrder og omkostninger.

Regeringen vil også forbedre den private opsparring, men gør det modsatte. Forringelser for indbetalinger til kapitalpension, forøgelse af beskatningen af positiv nettokapitalindkomst, stigning i realrenteafgiften og skat på pensionsopsparingernes aktieafkast forøger ikke tilskyndelsen til at spare op - tværtimod.

Regeringen vil forebygge overophedning på arbejdsmarkedet, men pinsepakken tager slet ikke fat på arbejdsmarkedspolitikken. Tværtimod er forhøjelsen af benzinafgiften, forringelsen af befordringsfradraget samt den nye ejendomsskat med til at hæmme mobiliteten på det danske arbejdsmarked. Det er med til at øge risikoen for flaskehalse på arbejdsmarkedet.

Boligejernes situation bliver markant forringet af pinsepakken, og der må forventes et fald i boligpriserne, hvilket vil gøre mange boligejere insolvente, således at gælden overstiger boligens værdi. Samtidig vil reduktionen af skatteværdien af rentefradraget, de stigende ejendomsskatter og de stigende grønne afgifter betyde en uri-

melig ekstra belastning af boligejernes økonomi, som kan tvinge mange boligejere til at sælge, selv om de må indkassere et tab ved salget. Regeringens straffeaktion mod boligejerne er totalt ubegrundet. Huspriserne er steget kraftigt de senere år, men det skal ses i sammenhæng med et kraftigt fald i perioden 1986-1993. Når der tages højde for den generelle løbende prisudvikling i Danmark, så er boligpriserne i dag på niveau med priserne i 1986. At tale om en uforsvarlig stigning i boligpriserne er derfor forkert.

Venstre og Det Konservative Folkeparti afviser pinsepakken og betragter regeringens forlig med SF og Enhedslisten som en dybt betænkelig venstredrejning i regeringens økonomiske politik, der lægger gift for det brede samarbejde i de kommende år.

Et tredje mindretal (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Mindretallet bemærker, at det kan tilslutte sig de synspunkter, som kommer til udtryk i betækningsbidraget fra Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Et fjerde mindretal (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Centrum-Demokraterne har følgende kommentarer:

Regeringen har ikke vist vilje til reelle forhandlinger med Centrum-Demokraterne om pinsepakken. Den egentlige baggrund for det økonomiske indgreb var ønsket om at styrke betalingsbalancen og undgå overophedning af økonomien. Centrum-Demokraterne støtter en tilpasning af økonomien, men må tage skarp afstand fra de midler, regeringen tager i anvendelse, herunder den omfordelingspolitik, der gennemføres, og som Centrum-Demokraterne finder unødvendig for at nå indgrebets egentlige mål.

For det første er Centrum-Demokraterne grundlæggende imod pinsepakkens omfattende forringelser for boligejerne. Regeringens lovforslag vil blandt andet hæve lejeværdien betydeligt og afskaffe standardfradraget for huse samt erstatte lejeværdien med et nyt begreb, »jen-

domsværdiskat«. Centrum-Demokraterne ser hverken nogen grund til at omdøbe lejeværdien lave den om til en kommunal skat. Dertil kommer lovforslaget om den kraftige udhuling af rentefradraget og forhøjelser af de grønne afgifter. Samlet vil forringelsen for boligejerne medføre faldende huspriser, skabe usikkerhed for boligejerne og betyde en risiko for, at folk må gå fra hus og hjem. Som boligejer bliver man ramt ikke én, men fire gange. Man skal betale mere for sit hjem. Man skal betale mere for at varme hjemmet op. Man skal betale mere for at spare op til pension. Og man skal betale mere for at køre på arbejde og tjene de penge, der skal få det hele til at løbe rundt.

For det andet er Centrum-Demokraterne imod lovforslagene, der fordyrer persontransporten ved at sætte bilpriserne i vejret, øge afgiften på benzin og udhule befordringsfradraget. Centrum-Demokraterne er imod lovforslagene, der forringer mobiliteten på arbejdsmarkedet, forringer vilkårene for at bo i landdistrikterne og er et slag mod børnefamilier, hvor bilen er en afgørende faktor i dagligdagen.

For det tredje ønsker Centrum-Demokraterne ikke at medvirke til den straffekation mod pensionsopsparene, som regeringen lægger op til. Der er mange måder at få folk til at spare op på i stedet for at forbruge. Men der er ingen tvivl om, at regeringen har valgt straffemetoden frem for belønningsmetoden. Centrum-Demokraterne er imod, at udspillet fjerner incitamentet til at spare op på kapitalpension, blandt andet ved at man ikke længere kan trække sit pensionsindskud fra i topskatten. Centrum-Demokraterne er imod en øget beskatning af renteindtægter (positiv netto-kapitalindkomst) og en stigning i realrenteafgiften.

For det fjerde er Centrum-Demokraterne imod den foreslåede model for skattelettelser til lavtlønnede. Denne del af skatteomlægningen har intet at gøre med ønsket om at dæmpe forbruget, men er ren omfordeling. Centrum-Demokraterne foretrækker et jobfradrag, der også giver skattelettelser til de lavtlønnede, men som først og fremmest er begrundet i, at der skal skabes nye job. Effekten af jobfradraget er samtidig, at det bedre kan betale sig at gå på arbejde for lavtlønnede frem for at være passiv på en overførselsindkomst. Regeringens skattelettelser skaber ikke nye job og ændrer ikke tilstrækkeligt incitamentet til at gå i arbejde for dem med de la-

veste indkomster. Der er tale om skattelettelser for skattelettelsernes skyld, i hvert fald sammenlignet med et målrettet jobfradrag, som vismændene blandt mange andre har bakket op. Centrum-Demokraterne afviser endvidere, at det skrå skatteloft forhøjes. Det er en tilbagevenden til højere marginalskatter med de kendte negative effekter for arbejdstilskyndelsen til følge.

For det femte er Centrum-Demokraterne imod en sammenlægning af arbejdsmarkedetsfondene. Dermed fjernes sammenhængen mellem satserne på arbejdsmarkedsbidraget og ledighedsgraden. Centrum-Demokraterne ser lovforslaget herom som et brud på det løfte, der blev givet til befolkningen ved arbejdsmarkedsbidragets indførelse, om, at lavere arbejdsløshed skulle medføre lavere arbejdsmarkedsbidrag.

For det sjette er Centrum-Demokraterne imod at gøre den midlertidige pensionsopsparing til ATP på 1 procent permanent. Centrum-Demokraterne kan heller ikke støtte, at størrelsen på udbetalingen bliver ens for alle, uanset hvor meget man har indbetalt. Dermed omdannes den midlertidige pensionsopsparing til ATP til en decideret skat, og det bliver meningsløst og misvisende at kalde opkrævningen for opsparing.

For det syvende mener Centrum-Demokraterne, at det er urimeligt at gennemføre strammingerne for erhvervslivet, tilmed uden at nedsætte selskabsskatten som planlagt. Det er en forfejlet politik at pålægge det danske erhvervsliv nye byrder i en situation, hvor det er betalingsbalancen, der skranter, og der netop derfor burde føres erhvervsfremmende politik. En forbedring af konkurrenceevnen ville have medført en forbedring af betalingsbalancen, og regeringen kunne på den måde have undgået de kraftige forværringer for bolig- og bilejerne.

Omkring de ændrede regler for succession er det Centrum-Demokraterens opfattelse, at det ville have været formålstjenligt og klædeligt for regeringen at afvente færdiggørelsen af generationsskifteudvalgets arbejde. Lovændringen ville på den måde være sikret en grundig behandling.

Centrum-Demokraterne betragter pinsepakken som en venstredrejning af dansk politik, der fjerner regeringen fra midterkursen, som er afgørende for tryk og stabilitet i det danske samfund.

Et femte mindretal (Kristeligt Folkepartis

medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Mindretallet er imod, at de indbetalte beløb til tvungen opsparring ikke tilskrives krone til krone med forrentning. Kristeligt Folkeparti finder ikke, at en permanent pensionsopsparring skal anvendes til fordelingspolitiske formål, men udelukkende skal anvendes til at reducere forbruget og styrke opsparringen. Sådan som forslaget foreligger nu, er det reelt en forhøjelse af bruttoskatten med 1 pct. Kristeligt Folkeparti undlader at stemme til de stillede ændringsforslag, idet de ikke medfører en forbedring af gældende lovgivning på området.

Et *sjette mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (S, SF, RV og EL):

Til § 1

1) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 2 b ændres i *nr. 1* »m.v. og« til: »m.v.,«, og efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»2) Personer, der er medlem af en arbejdsløshedskasse for lønmodtagere, og som modtager seniorydelse efter lov om seniorydelse, og«.

Nr. 2 bliver herefter nr. 3.«

2) *Nr. 1-5* udgår.

3) Den under *nr. 6* foreslåede affattelse af § 17 c, *stk. 1*, ændres til:

»Efter 1. november 1999 sker der en godskrivning på særskilte konti, jf. dog stk. 5, 2. pkt., og § 17 d, stk. 3, af de enkelte bidragyderes pensionsopsparring omfattet af § 17 b, stk. 1, på grundlag af årsopgørelserne for 1998 samt af pensionsopsparring omfattet af § 17 b, stk. 4, med de beløb, der er indbetalt til Arbejdsmarkedets Tillægspension.«

4) Den under *nr. 7* foreslåede affattelse af § 17 c, *stk. 5*, ændres til:

»*Stk. 5*. Ved dødsfald udbetales det på kontoen indestående beløb med tillæg til dødsboet. Sker dødsfaldet i 1998, udbetales den opkrævede pensionsopsparring efter § 17 b, stk. 1, for indkomståret 1998 ved de statslige told- og skattemyndigheders foranstaltning til dødsboet. Arbejdsministeren kan efter forhandling med skatteministeren fastsætte nærmere regler for udbetaling efter 2. pkt.«

5) Den under *nr. 8* foreslåede affattelse af § 17 d, *stk. 1*, ændres til:

»Når kontohaveren fylder 67 år, udbetales det på kontoen indestående med tillæg, jf. dog stk. 3.«

6) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter kapitel 5 b indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 5 c

Den Særlige Pensionsopsparring

§ 17 f. For 1999 og senere år opkræves der en særlig pensionsopsparring til Arbejdsmarkedets Tillægspension på 1,0 pct. af bidragsgrundlaget efter § 8, stk. 1, litra a, b, d og e, og § 10 i lov om arbejdsmarkedetsfonde for lønmodtagere m.fl. og selvstændigt erhvervsdrivende omfattet af bidragspligten efter § 7, stk. 1 og 3, i samme lov, jf. dog stk. 2. Lov om arbejdsmarkedetsfondes regler om opkrævning, angivelse og indbetaling, periodisering, indberetning, straf, regulering m.v. finder tilsvarende anvendelse for pensionsopsparring efter 1. pkt., jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For personer omfattet af bidragspligten efter lov om arbejdsmarkedetsfonde § 7, stk. 1, litra a og b samt litra c, jf. § 8, stk. 1, litra e, og § 11, stk. 1, opkræves pensionsopsparring efter stk. 1, 1. pkt., første gang af løn, vederlag m.v., der ved indeholdelse af foreløbig skat efter kildeskatteloven henregnes til en periode i det kalenderår, hvor personen fylder 17 år, og sidste gang af løn, vederlag m.v., der ved indeholdelse af foreløbig skat efter kildeskatteloven henregnes til en periode i det kalenderår, hvor personen fylder 66 år. For personer omfattet af bidragspligten efter lov om arbejdsmarkedetsfonde § 7, stk. 1, litra c, jf. § 8, stk. 1, litra e, og § 11, stk. 8, og § 7, stk. 3, opkræves pensionsopsparring første gang for det indkomstår, hvor personen fylder 17

år, og for sidste gang for det indkomstår, hvor personen fylder 66 år.

Stk. 3. For personer omfattet af § 2 a opkræves der endvidere en særlig pensionsopsparing på 1,0 pct. af de i bestemmelsen nævnte dagpenge, kursusgodtgørelser m.v.

Stk. 4. Optrævede beløb efter stk. 1 overføres af de statslige told- og skattemyndigheder til Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 5. Optrævede beløb efter stk. 3 indbetales til Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 6. Arbejdsministeren kan efter forhandling med skatteministeren fastsætte nærmere regler til gennemførelse af reglerne i stk. 1, 2 og 4.

§ 17 g. På grundlag af årsopgørelserne for et givet indkomstår sker der efter den 1. november i året efter indkomståret en godskrivning på særskilte konti af de enkelte bidragyderes pensionsopsparing omfattet af § 17 f, stk. 1, samt af pensionsopsparing omfattet af § 17 f, stk. 3, på grundlag af de til Arbejdsmarkedets Tillægspension indbetalte beløb. Godskrivning sker i øvrigt efter stk. 2-6.

Stk. 2. For personer omfattet af § 17 f, stk. 2, 2. pkt., godskrives det opkrævede beløb, dog højst det beløb, som i medfør af stk. 4, godskrives en person, for hvem der er indbetalt ATP-bidrag for et fuldtidsbeskæftiget medlem.

Stk. 3. For personer omfattet af § 17 f, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, for hvem der er indbetalt mindre end 895 kr. i ATP-bidrag, godskrives det opkrævede beløb, dog højst det beløb, som i medfør af stk. 4, godskrives en person, for hvem der er indbetalt ATP-bidrag for et fuldtidsbeskæftiget medlem.

Stk. 4. For personer omfattet af § 17 f, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, fordeles de samlede pensionsopsparingsbeløb ifølge årsopgørelserne og indberetningerne fra de dagpenge- og kontanthjælpsudbetalende myndigheder med tillæg af eventuelle beløb efter stk. 8 samt med fradrag af, hvad der er indbetalt for personer omfattet af stk. 2 og 3, efter forholdet mellem de for de enkelte personer indbetalte ATP-bidrag efter § 15, § 4 a og § 2 a, stk. 1 og 2, reguleret efter stk. 5.

Stk. 5. For ATP-bidrag indbetalt i henhold til § 2 a, stk. 1 og 2, medregnes ved fordelingen halvdelen af de i medfør af disse bestemmelser indbetalte bidrag. ATP-bidrag indbetalt i henhold til § 4 a, stk. 4 og 5, reguleres til brug for bereg-

ningen efter stk. 3 og 4 efter forholdet mellem bidrag efter § 15 og bidrag efter § 4 a, stk. 4, respektive stk. 5.

Stk. 6. Ved modtagelse af skatteopgørelser efter den 1. november, som medfører yderligere indbetaling af pensionsopsparing vedrørende tidligere skatteår, godskrives det yderligere beløb på den pågældendes konto.

Stk. 7. En person kan for det enkelte år i alt højst få godskrevet et beløb efter stk. 2-6 svarende til, hvad der i medfør af stk. 4 godskrives en person, for hvem der efter § 15 er indbetalt ATP-bidrag for et fuldtidsbeskæftiget medlem.

Stk. 8. Beløb, der ikke har kunnet indgå i fordelingen efter stk. 2-7, indgår i det følgende års fordeling af pensionsopsparing efter stk. 4.

§ 17 h. Arbejdsmarkedets Tillægspension skal forvalte de særskilte konti adskilt fra fondens øvrige formue.

Stk. 2. Der aflægges særskilt regnskab for forvaltning og administration af de særskilte konti. Administrationsomkostninger dækkes efter tilsvarende regler, som er gældende for andre ordninger, der administreres af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 3. Årets resultat tilskrives én gang årligt på de enkelte konti i forhold til deres andel af den samlede formue, første gang for perioden indtil 31. december 2000.

Stk. 4. Ved dødsfald udbetales det på kontoen indestående beløb med tillæg til dødsboet. Optrævet pensionsopsparing efter § 17 f, stk. 1, vedrørende det år, hvori dødsfaldet har fundet sted, udbetales ved de statslige told- og skattemyndigheders foranstaltning til dødsboet. Arbejdsministeren kan efter forhandling med skatteministeren fastsætte nærmere regler for udbetaling efter 2. pkt.

Stk. 5. For udbetalinger i løbet af et regnskabsår fastsætter bestyrelsen en forrentning fra årets begyndelse til udbetalingstidspunktet.

§ 17 i. Pensionsopsparing med tillæg udbetales månedsvis forud fra Arbejdsmarkedets Tillægspension til kontohavere fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år i det omfang, der er sket godskrivning på kontoen efter § 17 g, jf. dog 4. pkt. Udbetaling sker over en periode på 10 år. Det beløb, der udbetales i hvert af de 10 år, udgør et beløb svarende til kontoens indestående ved kalenderårets begyndelse delt med det antal

år, hvori der endnu ikke er foretaget udbetalinger. Arbejdsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte nærmere regler om udbetalingen, herunder at mindre beløb kan udbetales for længere perioder ad gangen eller som engangsbeløb.

Stk. 2. Beløb, der ikke har kunnet udbetales senest 5 år efter, at den sidste rate ville være blevet udbetalt efter reglerne i stk. 1, er forældede og indgår i fordelingen efter § 17 g, stk. 8.

§ 17 j. Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med skatteministeren nærmere regler for anvendelsen af § 17 g, herunder for godskrivning af Den Særlige Pensionsopsparring.

§ 17 k. For §§ 17 g-17 i finder reglerne i kapitlerne 7, 7 a, 8, 9 og 10 samt §§ 29, 32, 34, 35, 36, stk. 1, og 38 tilsvarende anvendelse. Dog skal aktiverne hørende til de særskilte konti efter § 17 g, opgøres til markedsværdi.«

Til § 2

7) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. I § 85 e, stk. 1, ændres »§ 17 b, stk. 4« til: »§ 17 f, stk. 3«.

02. § 85 e, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.«

8) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»03. I § 85 e, stk. 3, der bliver stk. 2, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Opsparingen for en uge afrundes til nærmeste hele kronebeløb.«

04. I § 85 e, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1 og 3« til: »stk. 1 og 2«, og 2. *pkt.* udgår.«

Til § 3

9) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. I § 38 b, stk. 1, ændres »§ 17 b, stk. 4« til: »§ 17 f, stk. 3«.

02. § 38 b, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

03. I § 38 b, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1 og 3« til: »stk. 1 og 2.«

Til § 4

10) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. I § 41 c, stk. 1, ændres »§ 17 b, stk. 4« til: »§ 17 f, stk. 3«.

02. § 41 c, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

03. I § 41 c, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1 og 3« til: »stk. 1 og 2.«

Til § 5

11) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. I § 30 c, stk. 1, ændres »§ 17 b, stk. 4« til: »§ 17 f, stk. 3«.

02. § 30 c, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

03. I § 30 c, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1 og 3« til: »stk. 1 og 2.«

Til § 6

12) Paragraffen udgår.

Til § 7

13) Paragraffen udgår.

Til § 8

14) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 80 a, stk. 1, ændres »§ 17 b, stk. 4« til: »§ 17 f, stk. 3«.

Til § 9

15) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 16, stk. 1, 3. *pkt.*, ændres »kapitel 5« til: »kapitel 5 c«.

Til § 10

16) Den under *nr. 2* foreslåede § 7 L, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på beregnet pensionsopsparring opkrævet efter § 17 b, stk. 1, og § 17 f, stk. 1, og indbetalt pensionsopsparring efter § 17 b, stk. 4, og § 17 f, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. dog 2. og 3. *pkt.* Der bortses ikke fra beregnet pensionsopsparring, der udbetales i medfør af

samme lovs § 17 c, stk. 5, 2. pkt., § 17 d, stk. 3, og § 17 h, stk. 4, 2. pkt. Såfremt de statslige told- og skattemyndigheder i medfør af § 17 b, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ikke foretager opkrævning af restbeløb eller udbetaling af overskydende beløb i forbindelse med ændring af den skattemæssige årsopgørelse for 1998, bortses alene fra de beregnede beløb i de skattemæssige årsopgørelser, som dannede grundlag for godskrivning på særskilte konti i Arbejdsmarkedets Tillægspension.«

17) Den under nr. 4 foreslåede § 8 M, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på pensionsopsparring efter § 17 b, stk. 1, og § 17 f, stk. 1, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. dog 2. og 3. pkt. Beregnet pensionsopsparring, der udbetales i medfør af samme lovs § 17 c, stk. 5, 2. pkt., § 17 d, stk. 3, og § 17 h, stk. 4, 2. pkt., fragår ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Såfremt de statslige told- og skattemyndigheder i medfør af § 17 b, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ikke foretager opkrævning af restbeløb eller udbetaling af overskydende beløb i forbindelse med ændring af den skattemæssige årsopgørelse for 1998, fragår alene de beregnede beløb i de skattemæssige årsopgørelser, som dannede grundlag for godskrivning på særskilte konti i Arbejdsmarkedets Tillægspension.«

Til § 11

18) Nr. 1 affattes således:

»1. I § 3, stk. 2, nr. 7, ændres »midlertidig pensionsopsparring« til: »pensionsopsparring«.

Til § 12

19) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 8, stk. 1, litra f, indsættes efter »og arbejdsløsheds-kasserne for«: »modtagere af seniorydelse efter lov om seniorydelse,«.

20) Nr. 1 affattes således:

»1. § 8, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Pensionsopsparring efter § 17 b, stk. 4, og § 17 f, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension medregnes ikke til bidragsgrundlaget.«

Til § 13

21) Nr. 1 affattes således:

»1. I § 29 B, 1. pkt., ændres »§ 17 c, stk. 5,« til: »§ 17 c, stk. 5, 1. pkt., § 17 h, stk. 4, 1. pkt., og § 17 i, stk. 1,«.

Til § 14

22) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 3, stk. 2, indsættes efter »§ 17 b«: »og § 17 f«.

Til § 15

23) I stk. 1 indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Dog træder §§ 2-9 først i kraft den 1. januar 1999.«

24) I stk. 2, 2. pkt. ændres »§ 1, nr. 6-8« til: »§ 1, nr. 6-9«.

25) I stk. 2 indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»§ 1, nr. 01 og § 12, nr. 01, har virkning for indbetalinger til Arbejdsmarkedets Tillægspension foretaget efter den 31. juli 1998.«

26) I stk. 3 ændres »§ 17 b, stk. 1, og § 17 b, stk. 2, 1. pkt.« til: »§ 17 f, stk. 1, og § 17 f, stk. 2, 1. pkt.« og »denne lovs § 1, nr. 2 og 3« ændres til: »denne lovs § 1, nr. 02.«

27) I stk. 4, 1. pkt., ændres »§ 17 b, stk. 1, og § 17 b, stk. 2, 2. pkt.« til: »§ 17 f, stk. 1, og § 17 f, stk. 2, 2. pkt.« og »denne lovs § 1, nr. 2 og 3« ændres til: »denne lovs § 1, nr. 02.«

28) I stk. 4, 2. pkt., ændres »1. juli« to gange til: »1. august«.

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-6

Ændringsforslaget er en udmøntning af aftale af 17. juni 1998 mellem regeringen, SF og Enhedslisten.

Ændringsforslaget skønnes for Told og Skat at medføre yderligere éngangsudgifter på 200.000 kr. til edb i forbindelse med en øget systemmæssig specifikation af de pensionsoplysninger, der skal leveres til Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Ad nr. 1

Med forslaget, der er en teknisk ændring uafhængig af Den Særlige Pensionsopsparring, skabes der, jf. tillige ændringen i nr. 19 af arbejdsmarkedsfondslovens § 8, stk. 1, litra f, hjemmel til, at modtagere af seniorydelse, der foretager frivillige ATP-indbetalinger, på linje med andre overførselsindkomstmottagere opkræves arbejdsmarkedsbidrag af ATP-indbetalingen fra og med den 1. juli 1998. Denne ændring er forudsat i lov om seniorydelse.

Ad nr. 2 og 5

Ændringerne er en konsekvens af, at opkrævningen af den midlertidige pensionsopsparring for 1998 fortsætter uændret samtidig med, at der etableres en ny, særlig pensionsopsparring for indkomståret 1999 og fremefter.

Ad nr. 3

Ændringen vedrører den midlertidige pensionsopsparring for 1998 og er en teknisk ændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 9. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Ad nr. 4

Ændringen vedrører den midlertidige pensionsopsparring for 1998 og betyder, at indestående på kontoen udbetales ved dødsfald. Sker dødsfaldet i 1998 - det vil sige det indkomstår, hvor der er opkrævet pensionsopsparring - sker udbetalingen fra told- og skattemyndighederne.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7.

Ad nr. 6

Med ændringen indsættes et nyt kapitel om en særlig pensionsopsparring i lov om arbejdsmarkedets tillægspension.

I § 17 f, stk. 1, fastsættes, at der fra og med 1999 opkræves en særlig pensionsopsparring på 1,0 pct. af arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget. Bestemmelsen svarer i øvrigt til § 17 b, stk. 1, om midlertidig pensionsopsparring.

For så vidt angår § 17 f, stk. 2, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3.

Det foreslås i § 17 f, stk. 3, at personer omfattet af § 2 a i ATP-loven - modtagere af dagpenge m.v. - betaler 1,0 pct. af dagpengene m.v.

i særlig pensionsopsparring, og ikke det tidligere foreslåede faste beløb på 1.300 kr. på årsbasis.

§ 17 f, stk. 4-5, svarer til, hvad der gælder i den midlertidige pensionsopsparring, nemlig at opsparringen for beskæftigede m.v. indbetales til told- og skattemyndighederne, der herefter overfører midlerne til ATP. For personer på dagpenge m.v. indbetaler arbejdsløshedskasserne m.v. til ATP.

Det foreslås i § 17 g, stk. 1, at de enkelte bidragyderes særlige pensionsopsparring godskrives på særskilte konti i ATP. Godskrivningen vil ikke ske på den samme konto, som er oprettet til den midlertidige pensionsopsparring, idet reglerne for godskrivning og udbetaling er forskellige. Den 1. november foretager ATP en fordeling af de beløb, som på denne dato fremgår af årsopgørelserne.

§ 17 g, stk. 2-4, betyder, at der som udgangspunkt ved godskrivningen på de enkelte konti sker en fordeling efter beskæftigelsesomfang. Dette sker ved at bruge det almindelige ATP-bidrag som fordelingsnøgle. Ved omregningen vil alle med samme beskæftigelsesomfang få godskrevet det samme pensionsopsparringsbeløb på deres særskilte pensionskonto i ATP.

For selvstændigt erhvervsdrivende har man ikke noget grundlag at fastslå beskæftigelsesomfanget på. Derfor foreslås det i § 17 g, stk. 2, at de selvstændige m.fl. får godskrevet det for dem opkrævede beløb, men dog højst et beløb svarende til det, en fuldtidsbeskæftiget lønmodtager får tilskrevet efter stk. 4.

Det samme foreslås i § 17 g, stk. 3, for den gruppe af lønmodtagere m.fl., for hvem der ikke er indbetalt ATP-bidrag eller kun et ganske beskedent bidrag. Grænsen foreslås ved 895 kr., det vil sige det mindste ATP-bidrag, som gælder for personer med mindst 9 timers beskæftigelse om ugen. Den gruppe, der herved tilgodeses, omfatter bl.a. en del lavtlønnede kvinder med mindre end de 9 timers ugentlig beskæftigelse hos en eller flere arbejdsgivere. Reglen vil også omfatte personer, der har været heltidsbeskæftiget i op til 3 måneder. Reglerne i stk. 2 og 3 medfører for begge grupper vedkommende, at de får godskrevet deres egen særlige pensionsopsparring, uanset at der ikke er blevet betalt ATP-bidrag for dem eller kun et meget beskedent bidrag.

For nogle offentligt ansatte lønmodtagere betales der et reduceret ATP-bidrag på henholds-

vis 43.5 pct. og 56.5 pct. af det fulde bidrag. Det foreslås i § 17 g, stk. 5, at de reducerede bidrag omregnes til fulde bidrag, således at alle lønmodtagere med samme beskæftigelsesomfang får godskrevet det samme beløb. Da der for personer omfattet af § 2 a, stk. 1 og 2 indbetales dobbelt ATP-bidrag, medregnes kun det halve (lig med fuldt ATP-bidrag) ved beregning af fordelingen af bidrag til denne gruppe.

For at sikre, at personer, der modtager deres skattemæssige årsopgørelse efter den 1. november i året efter indkomståret ikke udelukkes fra ordningen, godskrives pensionsopsparingen den indbetalendes konto. Herved undgås, at man i ATP skal genoptage den samlede fordelingsnøgle for det pågældende indkomstår. Derfor foreslås det i § 17 g, stk. 6, at det opkrævede beløb godskrives kontoen, dog højst svarende til beløbet efter stk. 7.

Efter omstændighederne vil den samme person kunne være berettiget til godskrivning af pensionsbidrag efter flere af de ovenstående regler på en sådan måde, at summen ville overstige pensionsbeløbet for et fuldtidsbeskæftiget medlem, jf. stk. 4. Det kan f.eks. gælde en person, der i løbet af et indkomstår skifter status fra lønmodtager til selvstændig. Det foreslås derfor i § 17, stk. 7, at der indføres et samlet loft for godskrivning, svarende til det, en fuldtidsbeskæftiget lønmodtager m.v. får tilskrevet efter stk. 4.

I § 17 g, stk. 8, foreslås det, at beløb, der ikke har kunnet indgå i fordelingen efter stk. 2-7, indgår i fordelingen efter stk. 4. I puljen vil endvidere indgå eventuel efteropkrævet pensionsopsparing i forbindelse med ændring af de skattemæssige årsopgørelser, ligesom der kan tilføres midler fra puljen til Told og Skat i det omfang, der er sket tilbagebetaling af for meget opkrævet pensionsopsparing i forbindelse med ændring af den skattemæssige årsopgørelse.

I § 17 h, fastsættes nærmere regler om administrationen af den særlige pensionsopsparing i ATP. Reglerne svarer til de regler, der gælder for henholdsvis er foreslået for den midlertidige pensionsopsparing.

I § 17 i, fastsættes, at den særlige pensionsopsparing udbetales i rater over 10 år. Der henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger til nr. 8.

I § 17 k, fastsættes - i lighed med de gældende regler for den midlertidige pensionsopsparing - at en række af ATP-lovens regler om tilsyn, in-

vestering, revision, bestyrelse m.v. også finder anvendelse på Den Særlige Pensionsopsparing.

Til nr. 7

Der er tale om konsekvensændringer af, at der etableres en ny, særlig pensionsopsparing fra og med 1999.

Til nr. 8

Det forventes, at pensionsopsparingen vil blive administreret således, at a-kasserne afregner opsparingen særskilt til ATP. Bestemmelsen i § 85 e, stk. 4, 2. pkt. er herefter overflødig. Der indsættes samtidig en almindelig afrundingsbestemmelse.

Til nr. 9-11

Der er tale om konsekvensændringer af, at der etableres en ny, særlig pensionsopsparing for indkomståret 1999 og fremefter.

Til nr. 12-13

Da reglerne om Den Særlige Pensionsopsparing med det foreliggende ændringsforslag til L 108 foreslås at træde i kraft den 1. januar 1999, udgår ændringerne under §§ 6-7, idet lov om social bistand og lov om kommunal aktivering ophæves pr. 1. juli 1998.

Til nr. 14

Der er tale om konsekvensændringer af, at der etableres en ny, særlig pensionsopsparing for indkomståret 1999 og fremefter.

Til nr. 15

Ændringen betyder, at arbejdsgiveren fra ferieoptjeningsåret 1. januar til 31. december 1999 skal yde feriegodtgørelse og ferietillæg af lønmodtagerens særlige pensionsopsparing. Hvis beregningen af feriegodtgørelse og ferietillæg vedrører ferieoptjeningsåret 1. januar til 31. december 1998 skal arbejdsgiveren yde feriegodtgørelse og ferietillæg af lønmodtagerens midlertidige pensionsopsparing.

Til nr. 16-18

Der er tale om konsekvensændringer af, at der etableres en ny, særlig pensionsopsparing for indkomståret 1999 og fremefter.

Til nr. 19

Der henvises til bemærkningerne til nr. 1.

Til nr. 20

Der er tale om konsekvensændringer af, at der etableres en ny, særlig pensionsopsparing for indkomståret 1999 og fremefter.

Til nr. 21-22

Der er tale om konsekvensændringer af, at der etableres en ny, særlig pensionsopsparing for indkomståret 1999 og fremefter.

Til nr. 23-24

Lovforslaget træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Dog træder bestemmelserne om den særlige pensionsopsparing og

de deraf afledede lovændringer først i kraft den 1. januar 1999.

Til nr. 25

Bestemmelsen vedrører den tekniske ændring vedrørende arbejdsmarkedetsbidrag af ATP-indbetalinger for personer på seniorydelse.

Til nr. 26-27

Bestemmelserne er konsekvenser af, at der etableres en ny, særlig pensionsopsparing fra og med 1999.

Til nr. 28

Som følge af vedtagelsestidspunktet er det fundet nødvendigt at ændre skæringstidspunktet for personer med forskudt indkomst fra den 1. juli til den 1. august.

Carsten Hansen (S) Poul Erik Dyrlund (S) fmd. Bjarne Laustsen (S)

Anne-Marie Meldgaard (S) Ole Vagn Christensen (S) Aage Frandsen (SF) nfm.

Susanne Clemensen (CD) Anders Samuelsen (RV) Jette Gottlieb (EL)

Charlotte Antonsen (V) Kirsten Jacobsen (FP) Ulla Tørnæs (V) Jens Vibjerg (V)

Knud Erik Kirkegaard (KF) Bendt Bendtsen (KF) Mogens Andreassen (DF)

Ole M. Nielsen (KRF)

Et af udvalgets spørgsmål og finansministerens svar herpå

Spørgsmål nr. 7

Ministeren bedes med eksempler redegøre for lovens virkning for forskellige overførsels- og lønindkomstgrupper.

Svar:

Beskæftigede samt modtagere af dagpenge eller kontanthjælp skal ifølge ændringsforslaget til Den Særlige Pensionsopsparring indbetale 1 pct. af bruttoindkomsten (grundlaget for arbejdsmarkedetsbidraget for beskæftigede og dagpengene eller kontanthjælpen for ledige). Indbetalingen er fradragsberettiget i indkomstskatten.

Pensionstilskrivningen afhænger af beskæftigelsesomfanget og forsikringsgraden som ledig, så der f.eks. tilskrives ens beløb for fuldtidsbeskæftigede/ledige. Pensionsrettigheden vil der-

med blive uafhængig af det beløb, den enkelte indbetaler pr. år.

Princippet for pensionsindbetaling og -tilskrivning er illustreret i tabel 1. Indbetalingens størrelse afhænger af indkomsten. En højtlønnet direktør indbetaler et pensionsbidrag på 10.000 kr. før skat og 4.060 kr. efter skat. Lavtlønnede og dagpengemodtagere indbetaler 1.400-1.600 kr. før skat og 850-1.000 kr. efter skat.

Alle fuldtidsbeskæftigede og fuldtidsforsikrede dagpengemodtagere får en pensionstilskrivning på ca. 2.600 kr. før skat. Personer med en lille indkomst på udbetalingstidspunktet og dermed en lav skat får udbetalt godt 1.600 kr., mens den højtlønnede med en høj skat får udbetalt 1.074 kr.

Tabel 1. Pensionsbidrag og pensionstilskrivning

	Bidragsgrundlag	1-pct.-bidrag	Pensionsbidrag efter skat	Pensionstilskrivning efter skat ¹⁾
	kr. pr. år			
Højtlønnet direktør	1.000.000	10.000	4.060	1.074
Gns. LO-arbejder	220.000	2.200	1.223	1.602
Lavtlønnet	160.000	1.600	986	1.602
Dagpengemodtager	139.900	1.399	862	1.602

¹⁾ Pensionstilskrivningen før skat skønnes med nogen usikkerhed til 2.600 kr. ekskl. rentetilskrivninger. Der er forudsat højeste marginalskat på 58,7 pct. for den højtlønnede direktør og laveste marginalskat på 38,4 pct. for de tre øvrige personstyper.

Når ordningen er fuldt udbygget omkring år 2040, dvs. den enkelte har haft mulighed for at bidrage i hele erhvervskarrieren, opnås en årlig pension på omkring 20.000 kr. før skat. Personer, der har bidraget til den ordinære ATP i hele erhvervskarrieren, opnår til sammenligning en pension i samme størrelsesorden.

Den forøgede pensionsudbetaling vil indebære en aftrapning af pensionstillæg og boligydelse. I kombination med skatten af pensionen in-

debærer det en sammensat marginalskat af pensionen på typisk 40-45 pct. for samgifte folkepensionister og 40-55 pct. for enlige folkepensionister.

Modstykket til aftrapningen af sociale ydelser ved udbetalingen er en forøgelse af boligstøtte og tilskud til økonomisk friplads i daginstitution ved indbetalingen, idet bidraget reducerer den personlige indkomst.